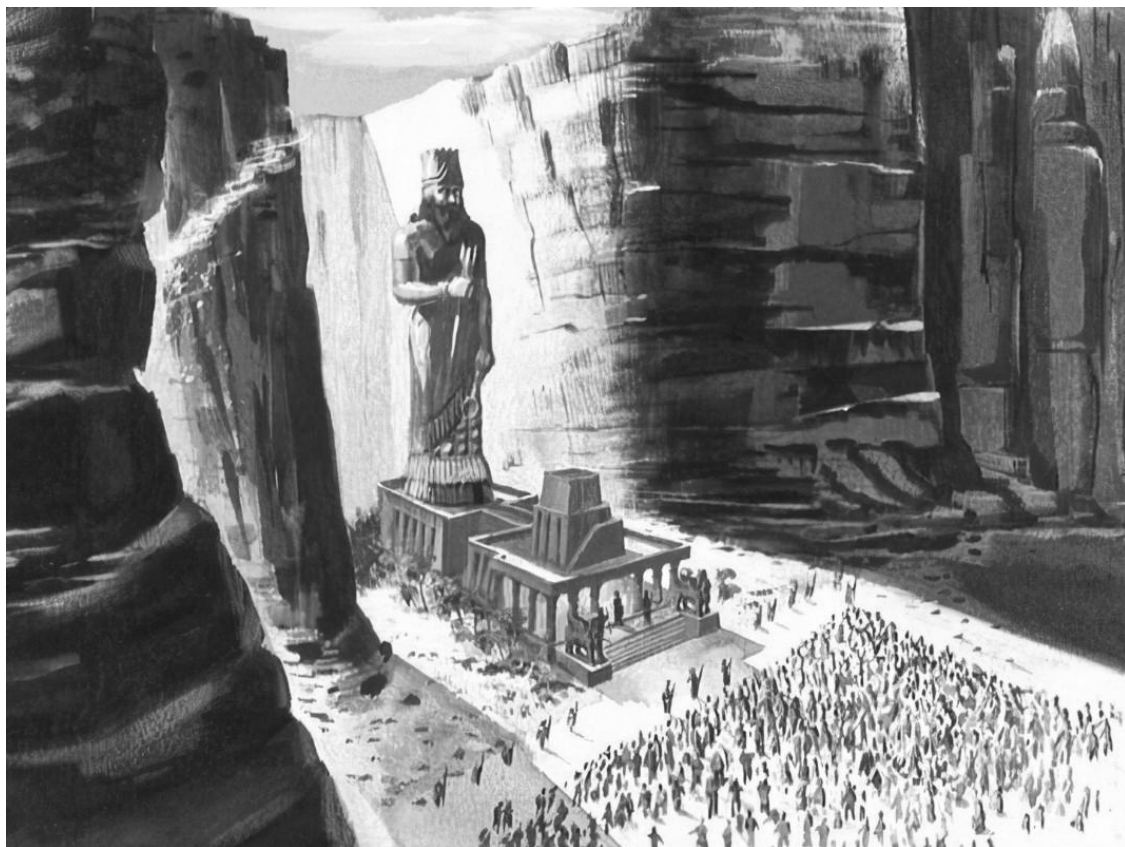

1. Hoe maak je de juiste keuze?

We hebben allemaal te maken met moeilijke keuzes in ons leven. Welke keuzes dat zijn, dat verschilt van persoon tot persoon. Maar wie je ook bent, je komt voor ingewikkelde dilemma's te staan, en dan is de vraag: 'Als je trouw wilt zijn aan God, wat doe je dan? Wat is dan de juiste beslissing?'

Denk maar even aan je werk. Misschien kom je voor de keus te staan: ga ik in een christelijke omgeving werken, of in een niet-christelijke omgeving? Een christelijke omgeving is veilig, en je kunt er veel betekenen voor medechristenen. Maar ja, in een niet-christelijke omgeving kun je misschien juist je licht laten schijnen.

Of je staat voor een ander dilemma: als je in een ploeg mensen werkt en er wordt feitelijk van je verwacht dat je meedoet als er ook zwart wordt gewerkt, wat doe je dan? Niet meedoen is niet best voor je contacten met je collega's. Dan toch maar wel meedoen? Dat is moeilijk!

Je kunt voor een dilemma staan in een relatie. Stel dat die ander niet gelooft of anders gelooft, ga je dan toch door met die ander? Wat betekent dat voor jouzelf, wat betekent het voor die ander? Of stel dat je kinderen mag hebben, welke school kies je dan? De school in de buurt, waardoor je meer voor je buurt kunt betekenen? Maar ja, die school is niet christelijk, of niet zó christelijk. Of kies je voor een school verder weg, waar goed bijbels onderwijs wordt gegeven?

Je voelt wel aan: zo kan ik nog heel lang doorgaan. Soms staat het zweet op je rug en weet je het gewoon niet: wat is nou goed, en wat is niet goed?

Sadrach, Mesach en Abed-Nego, de vrienden van Daniël, staan hier óók voor een dilemma: buigen of niet? Als bijbellezer kun je misschien denken: 'Nou, ja, zo moeilijk is dat toch niet? Ze weten dat ze niet voor een andere god mogen buigen dan voor de ware God, de God van Israël. Dus dat doen ze ook niet.'

Maar wacht even, wacht even, niet te snel... Hiervóór moesten ze ook al een beslissing nemen: 'Gaan we daarnaar toe, naar dat Dal van Dura?' Want natuurlijk wisten ze dat daar dat enorme beeld stond, door koning Nebukadnezar zelf bedacht. Misschien had het wel te maken met die droom, uit het vorige hoofdstuk. In die droom had Nebukadnezar óók al zo'n geweldig groot beeld gezien, en Daniël had gezegd: 'O koning, dat beeld in uw droom had een gouden hoofd. Nou, ú bent dat gouden hoofd.'

Het meest voor de hand ligt dat Nebukadnezar een beeld heeft laten oprichten van zichzelf. Maar het kan ook een beeld zijn geweest van één van de goden van Babylon, Bel of Mardoek of een andere god. Het staat er niet bij. Maar Sadrach, Mesach en Abed-Nego wisten vast wel dat daar een enorm beeld stond, in dat Dal van Dura. Toch zijn ze gegaan. Daniël zelf is er niet. Maar in het verhaal lees je nergens dat Daniël er zelf voor had gekozen om niet te komen. Hoogstwaarschijnlijk was hij ver weg, ergens op reis, of hij was misschien heel ziek.

Even tussen haakjes: dit is een mooi detail, dat Daniël niet aanwezig is. Er zijn mensen, die zeggen: 'Dat hele boek Daniël, dat is historisch natuurlijk niet betrouwbaar. Dat zijn verhalen, legendes. Heel mooi en leerzaam, maar natuurlijk niet echt gebeurd.' Alleen: als dit boek verzonnen zou zijn, dan zou de persoon van Daniël toch in élk verhaal geschitterd hebben? Zéker hier! Of de schrijver zou omstandig hebben uitgelegd waarom Daniël er niet bij was. Maar dat staat er allemaal niet. Het staat er zoals het er staat: Daniël komt niet voor in dit hoofdstuk. Waarom? Omdat het ook werkelijk zo was!

2. Daniëls vrienden trekken een duidelijke grens

Daniël is er dus niet, maar zijn drie vrienden zijn er wel. Ze zijn gekomen! En dat past ook in het totale plaatje dat we krijgen in dit bijbelboek. Daniël en zijn vrienden, ze trekken zich niet terug, ergens in een

hoekje. Nee, ze doen mee, volop! Ze deinzen niet terug voor posities van verantwoordelijkheid, óók in dat heidense, Babylonische rijk. Ik vind dat wel heel mooi, want zo kunnen ze ook écht iets betekenen. En tegelijkertijd trekken ze heel duidelijk een grens: 'Wij gaan niet knielen voor een afgodsbeeld.' En opnieuw moeten we niet te snel zeggen: 'Ja natuurlijk, dat is logisch!' Want denk het je even in: het is niet alleen hun éígen leven wat ze op het spel zetten. Misschien hadden ze gezinnen, en in die tijd lag het heel erg voor de hand dat dan hun gezinnen méégingen, die vurige oven in. Bovendien: op die plekken waar zij verantwoordelijkheid droegen, hoe zou het daar verder gaan als zij wegvielen? Misschien zou er een heel corrupte bestuurder voor hen in de plaats komen. En dan nog iets: er is een ándere geschiedenis in de Bijbel, veel ouder al – dus dat verhaal kenden d eze mannen wel – over Naáman, een generaal uit Syrië. Hij was melaats en kwam naar Israël toe. God gebruikte de profeet Elisa om deze generaal Naáman te genezen. En als Naáman daan terug naar huis gaat, dan zegt hij tegen Elisa: 'Ik wil alléén nog de God van Israël dienen! Maar... ja, ik ben wel verplicht om af en toe met mijn heer, de koning van Syrië, de tempel van de afgod Rimmon in te gaan. En dan moet ik mij daar, samen met de koning, buigen voor Rimmon. Hoe moet dat nou? Zal God mij dat vergeven?' En dan zegt Elisa: 'Ga in vrede.' Sadrach, Mesach en Abed-Nego moeten dit verhaal gekend hebben. Zou er voor hen ook niet alle reden zijn geweest om te denken: 'Nou ja, deze éne keer dan. Eén keer buigen voor dat beeld. Dat zal God ons toch wel vergeven?' En dat is nog goed mogelijk ook, dat God het hen zou vergeven. Want God is een vergevend God. En toch, toch piékeren ze er niet over om ook

maar één seconde voor dat enorme beeld hun knieën te buigen! Ze zijn héél stellig! En misschien heeft daarbij ook wel meegespeeld dat ze sámen waren. Met z'n drieën. Want dat hebben wij ook nodig. Dat we elkaar helpen. En dat je ook samen terug mag denken aan wat je al eerder hebt meegemaakt met God. Zoals deze jonge mannen: ze hadden al meegemaakt dat God hen had gezegend, ook toen ze trouw waren aan de HERE bij wat ze wel of niet gingen eten, lees het maar na in Daniël 1. Ze weten wie God is, en ze versterken elkaar. En ik vind dat zó mooi, wat ze zeggen in vers 16 tot 18, als Nebukadnezar heeft gezegd: 'Ik hóóp dat jullie je bedenken. Ik geef je nog één kans!' Hun reactie is dan: 'Wij hoeven u hierop geen antwoord te geven. Als het moet, kan onze God, Die wij vereren, ons verlossen uit de brandende vuuroven, en Hij zal ons, o koning, uit uw hand verlossen. En zo niet, het zij u bekend, o koning, dat wij uw goden niet zullen vereren en het gouden beeld dat u hebt opgericht, niet zullen aanbidden.'

Ik kan dit antwoord bijna niet met droge ogen lezen. Dit is zó mooi! Hieruit spreekt zo'n enorm vertrouwen! 'O koning, natuúrlijk kan God ons redden uit die brandende oven! Natuurlijk kan Hij ons redden uit uw hand! Maar wát Hij gaat doen, weten we niet. Óók als Hij ervoor kiest om ons niet te redden, wij knielen niet voor uw beeld!'

In de NBG-vertaling staat: 'Zelfs indien niet'. Dit is zo'n rotsvast vertrouwen op God! Een vertrouwen dat Hij ons állemaal wil geven. 'Ik maak deze moeilijke keus in mijn werk. En misschien zorgt God ervoor dat het goed afloopt. Maar zelfs indien niet, dan nog kies ik voor mijn trouw aan Hem!'

'Ik maak deze moeilijke keuze in mijn relatie, of in de opvoeding van de kinderen. Ik hoop en bid dat de uitkomst goed zal zijn. Maar zélfs indien niet, ik wil de Here Jezus volgen!'

Misschien ben je ziek en bid je om genezing, en mag je het ook dán zeggen: 'Zelfs indien niet, zelfs als ik niet genees, ik blijf Hem trouw, ik kán niet anders!'

3. Trouw aan God, daar rust zegen op

In het dagblad *Trouw* las ik een stuk over het Nederlands Kampioenschap inlineskaten, eind augustus in Medenblik. De KNSB, de Koninklijke Nederlandse Schaats Bond, wil dat kampioenschap het liefste houden op zaterdag en zondag. Maar de toppers in het skeeleren zijn vaak ook toppers in het schaatsen, en een groot deel van hen komt uit christelijke plaatsen, zoals Rijssen en Staphorst. Veel van de belangrijkste publiekstrekkers in het skeeleren zijn niet bereid om op zondag te starten. Dat is voor de KNSB heel frustrerend, want een kampioenschap op vrijdag en zaterdag, dat trekt veel minder mensen dan een kampioenschap op zaterdag en zondag. Maar wat zeggen de skeelers, in dat artikel in *Trouw*? Bas Noorloos is één van de toppers in het skeeleren. Hij komt uit Poederloot in Gelderland. Hij zegt: 'Ik start niet op zondag. Uit principe. Ook al krijg ik een miljoen. Onze sport is gewoon een zaterdagssport. Ik weet niet hoe dat is ontstaan, maar het zit in de cultuur. Als ik besluit niet op zondag te rijden, dan kunnen ze bij de KNSB vergaderen wat ze willen, maar ik rijd niet op zondag. Dat heb ik van kleins af aan meegekregen en inmiddels maak ik daarin mijn eigen keuze.'

Rens Nieuwenhuis, 21 jaar oud, denkt er net zo over. Wanneer er een Europa Cup wordt verreden over een heel weekend gaat de sprinter zaterdagavond terug naar Grafhorst, vlakbij Kampen. Van andere collega's weet hij dat ze tijdens WK's of EK's de onderdelen van de zondag overslaan. Hij zegt: 'Zo ben ik ook opgevoed, dus ik baal er niet van. Ik ben ook niet teleurgesteld. Zo is het nu eenmaal.'

Ik las dit artikel en ik vond het hartverwarmend. En natuurlijk weet ik ook dat er voetballers zijn die wél op zondag voetballen en tegelijk heel duidelijk uitkomen voor hun geloof in Jezus Christus, en teamleden uitnodigen voor bidstonden. Zo hebben zij weer heel veel uitstraling. Misschien roept God ons niet allemaal tot dezelfde keuzes. Maar toen ik dit las, van Bas Noorloos en Rens Nieuwenhuis, toen deed dat me zó goed! Trouw blijven aan God, ook al zou je een miljoen krijgen. De HERE is dat zó waard, dat je Hem eert, met alles wat je doet, en met de keuzes die je maakt. En God zegent dat ook! Dat blijkt uit het vervolg.

Want wat gebeurt er? Koning Nebukadnezar is zo onvoorstelbaar kwaad, zijn gezicht verkrampst helemaal, staat er in vers 19: 'zijn gelaatsuitdrukking veranderde tegenover Sadrach, Mesach en Abed-Nego.' Hij wordt vuurrood van ergernis.

'Stook de oven zeven keer heter!' schreeuwt hij woedend. En Sadrach, Mesach en Abed-Nego worden vastgebonden in hun kleren en zó, gebonden en wel, in de oven gegooid. Die oven is zó heet gestookt, dat de beulen die het werk moeten doen, er dood bij neervallen.

Maar dan wordt de koning, die net nog vuurrood van woede was, lijkleek van schrik. Hij staart naar de oven, met wijd open ogen van ontzetting. Wat gebeurt daar? 'Hebben we niet drie mannen in de oven gegooid?'

'Jazeker, o koning!'

'Hoe kan dat dan?! Ik zie er vier! Ze lopen nota bene vrij rond! Het vuur doet hen helemaal niets! En die vierde, dat moet wel een zoon van de goden zijn! Die vierde, die komt vast uit de hemel!' De mannen worden geroepen, en de drie vrienden van Daniël, die wandelen zó de oven uit. Niet meer vastgebonden, gewoon los. En dan staat er in vers 27: 'Het haar van hun hoofd was niet geschroeid, en hun mantels waren niet verteerd, ja, er hing zelfs geen brandlucht aan hen.'

4. God is bij je, ook als je moeilijke keuzes moet maken

Nebukadnezar, hij slaat nu helemaal om. Hij zegt in vers 28:

'Geloofd zij de God van Sadrach, Mesach en Abed-Nego, Die Zijn engel heeft gezonden en Zijn dienaren heeft verlost, die op Hem hebben vertrouwd, het bevel van de koning hebben weerstaan en hun lichaam hebben overgegeven, omdat zij geen enkele god wilden vereren of aanbidden dan hún God.' En hij bepaalt dat niemand in zijn hele wereldrijk één negatief woord mag zeggen over deze God, de God van Israël. Bovendien, staat er in vers 30, 'maakte de koning Sadrach, Mesach en Abed-Nego voorspoedig in het gewest Babel.' Dus als deze drie vrienden al ooit de angst hebben gehad: 'Kunnen we ons werk wel afmaken, als wij sterven?' – dan was die angst ongegrond. Ze kunnen nu juist nog méér doen.

Daar, in die vurige over, op dat meest afschuwelijke moment in hun leven, daar waren deze drie jonge mannen niet alleen. God liet het zien, door die engel: 'Ik ben bij jullie! Ik laat jullie niet los! En Ik zorg voor jullie!' God was er altijd, óók daarvoor en óók daarna, maar op dát moment maakte Hij het even héél duidelijk. En in feite is dat wat de HERE ook vandaag heeft gedaan aan de Avondmaalstafel. Want Hij is naar ons toe gekomen in de gestalte van de Here Jezus. Hij is onder ons komen wonen, Hij is met ons mee komen wandelen, als het ware in de vurige oven van deze wereld. Jezus Christus, Hij daalde af om bij ons te zijn. En terwijl de engel die werd gezien door Nebukadnezar weer naar de hemel ging, bleef Jezus op aarde, tot Hij aan het kruis voor ons stierf. Hij bleef tot in de dood. En dwars door de dood heen stond Hij op in een nieuw leven. Veertig dagen gaf Hij daarna nog onderwijs, en pas dáarna ging Hij terug naar het hemelse Vaderhuis.

Hij kwam bij ons en Hij gaf Zichzelf. En zo kwam Hij ook vandaag bij ons. We mochten met Hem aan tafel zitten. Jezus Zelf was de Gastheer, en Hij Zelf gaf het ons: brood – 'Dit is Mijn lichaam' – en wijn – 'Dit is Mijn bloed'. Maar het Heilig Avondmaal is niet zomaar een momentopname: Jezus is er éven, en is daarna weer weg.

Nee! Het Heilig Avondmaal is een téken: de Here Jezus laat ons even heel duidelijk zien dat Hij er is, om ons ervan te overtuigen dat Hij er *altijd* is! Zoals Hij dat zegt in Mattheüs 28: 'Zie, Ik ben met u, álle dagen, tot aan de voleinding van de wereld.'

Jezus gaat mee, ook de nieuwe week in. En Hij is erbij, als jij staat voor al die moeilijke dilemma's. Leg het maar voor in je gebed.

'HERE, wat moet ik doen? Wijs me de weg!' En overleg het maar met anderen, die ook Jezus volgen, net zoals Sadrach, Mesach en Abed-Nego óók steun hadden aan elkaar.

Maar vooral: vertrouw op God! Wees niet bang! En als je weet wat je moet doen, dóé dat dan ook. En niet anders, al kreeg je een miljoen!

'Ik ben bij je,' zegt de HERE, 'al ga je door het water. Al ga je door het vuur. Wees niet bang, want Ik ben voor je, Ik ben naast je, en Ik ben altijd om je heen.'

Amen.